

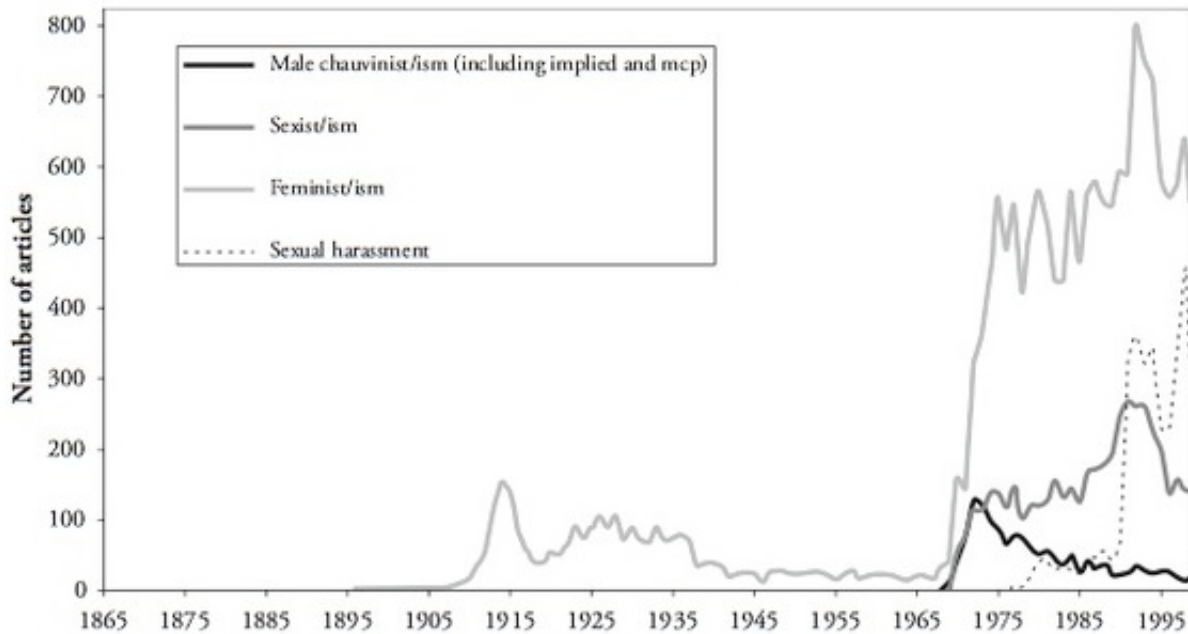
Begrepenes fremkomst

AKTUELT: Mandag holdt Jane Mansbridge et innlegg på vitenskapsakademiet, som kan være av interesse for idéhistorikere. Hun har nemlig utviklet en modell for hvordan begreper går fra å tilhøre sosiale enklaver til å få fotfeste i offentligheten.

Mansbridge arbeider med sosiale bevegelser, spesielt amerikansk feminisme. I slike studier er det ikke uvanlig å anta at ideer og begreper, som for eksempel «feminisme», blir bevisst skapt og spredt av organiserte politiske miljøer. I kontrast til dette mener Mansbridge at slike prosesser skjer på en måte som minner mer om biologisk evolusjon: Sosiale enklaver begynner å ta i bruk begreper på nye måter (mutasjon). Slike miljøer fungerer altså som «veksthus» for nye ideer. Dermed finnes det hele tiden et repertoar av begreper, som befolkningen kan benytte seg av. Ut fra sine konkrete behov, velger aktivister og ikke-organiserte befolkningssjikt å plukke opp enkelte av disse begrepene (seleksjon). Og slik blir de etter hvert også etablert i hverdagspråk og offentlig debatt.

Organized activists in tightly-knit and protected enclaves (such as those in the American Communist Party in the 1930s or the feminist movement in the late 1960s) produce a cornucopia of counter-hegemonic concepts. Everyday activists then select the concepts they will use, primarily for the purpose of persuasion, in everyday talk. (Fra artikkelen [«The Cultural Politics of Everyday Discourse: The Case of 'Male Chauvinist'»](#))

For å illustrere dette lager Mansbridge statistikker over hvor frekvent bruken av ulike begreper er over tid. For eksempel har hun sett på forekomsten av «male chauvinist» i avisartikler:

//

//]]]]> //]]>

Dette er en interessant innfallsvinkel for å studere politiske begreper. Men bruken av evolusjonsteoretiske metaforer nok vil falle noen tungt for brystet.

PS: Mansbridges [artikkel om «male chauvinist»](#) kan leses på nettet – hvis du har tilgang til Sage Journals Online.

